

POPIS • ПОПИС
BiH • 2013 • БиХ

Podržano od strane EU

UPUTSTVO

**ZA POPISIVANJE OSOBA NA PRIVREMENOM RADU I BORAVKU
U INOSTRANSTVU**

Sarajevo, maj 2013.

Izdaje: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine,
Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 91 19 11; **Telefax:** +387 33 22 06 22
Elektronska pošta: bhas@bhas.ba;
Internet stranica: www.bhas.ba

Odgovara: Zdenko Milinović, direktor

Pripremili: Agencija za statistiku BiH,
Federalni zavod za statistiku,
Republički zavod za statistiku Republike Srpske.

Lektura: Aida Nakičević

Dizajn i prelom: Vladimir Jaksić
Dražen Harun Salihagić

Štampa: Atlantik bb d.o.o., Banja Luka

Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, Federalnog zavoda za statistiku FBiH i Republičkog zavoda za statistiku RS i ne predstavlja zvanični stav Evropske unije.

SADRŽAJ

I. ORGANIZACIJA POPISIVANJA	5
II. JEDINICE POPISA	5
III. POSTUPAK SAMOPOPISIVANJA	5
IV. POPUNJAVANJE POPISNICE (OBRAZAC P-1 IN)	6
1. Adresa prebivališta u BiH	8
2. Država u kojoj se osoba nalazi	8
3. Razlog boravka u inostranstvu	8
4. Dužina boravka u inostranstvu	9
5. Etničko/nacionalno izjašnjanje	9
6. Izjašnjanje o vjeroispovijesti	9
7. Maternji jezik	10
8. Najviša završena škola (samo za osobe rođene prije 1.10.1998.)	10

I. ORGANIZACIJA POPISIVANJA

Popis osoba državljana BiH koji žive u inostranstvu, a imaju prebivalište u BiH i odsutni su duže od 12 mjeseci, obaviti će se na posebnom obrascu za inostranstvo (Popisnica P-1IN) koji propisuje direktor Agencije za statistiku BiH.

Infrastruktura i logistika popisa stanovništva koristiti će se i za popis lica državljana BiH koji žive u inostranstvu, a imaju prebivalište u BiH i odsutni su duže od 12 mjeseci.

Unos, kontrola, obrada i publikovanje prikupljenih podataka o ovim osobama uraditi će Agencija za statistiku BiH zajedno s entitetskim zavodima za statistiku, odvojeno od popisa iz člana 7. Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine.

II. JEDINICE POPISA

Prema članu 40. Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine, popisom se obuhvataju osobe državljanu BiH koje žive u inostranstvu, a imaju prebivalište u BiH i odsutni su duže od 12 mjeseci.

Ovo **uputstvo se ne odnosi** na članove diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, diplomatsko osoblje u međunarodnim organizacijama i institucijama, te članove njihovih porodica koji s njima borave u inostranstvu, kao ni na pripadnike Oružanih snaga BiH u mirovnim operacijama u inostranstvu, iako su u inostranstvu godinu i duže (članovi 32. i 34. Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine).

III. POSTUPAK SAMOPOPISIVANJA

Osobe državljanu BiH koje su na privremenom radu i boravku u inostranstvu sami popunjavaju popisni obrazac (tzv. samopopisivanje).

Podatke o djeci do 15 godina daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Osobe državljanu BiH koje su na privremenom radu i boravku u inostranstvu na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.ba) mogu pronaći link Popis2013. na kojem se nalazi Popisnica (obrazac P-1IN). Obrazac je potrebno odštampati, a zatim popuniti hemijskom olovkom crne ili plave boje prema instrukcijama datim u ovom Uputstvu.

Popunjene popisnice potrebno je dostaviti poštom s povratnicom najkasnije do 15.10.2013. godine na adresu:

AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

Zelenih beretki 26

Sarajevo

IV. POPUNJAVANJE POPISNICE (OBRAZAC P-1 IN)

Popisnica i Uputstvo za popisivanje osoba na privremenom radu i boravku u inostranstvu sa web stranice Agencije za statistiku BiH može se preuzeti na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

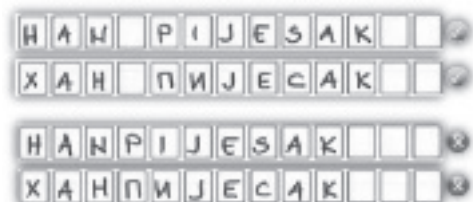
Odgovori na Popisnici upisuju se na bosanskom ili hrvatskom ili srpskom jeziku, latiničnim ili ćiriličnim pismom, i to na sljedeće načine:

- upisivanjem znaka „X“ u predviđene kućice pored ponuđenog modaliteta kao odgovor na pitanje;
- upisivanjem tekstualnog odgovora u kućice pored pitanja velikim štampanim slovima, čitko i jasno;
- upisivanjem broječanog podatka ili šifre u kućice pored pitanja.

Ispravni i neispravni način upisivanja odgovora i ispravljanja grešaka na obrascu

Ukoliko je slovo sastavljeno od dva znaka (LJ, NJ, DŽ), ono se upisuje u dvije kućice.

Ukoliko se odgovor sastoji od više riječi potrebno ih je razdvojiti praznom kućicom.

Ne smiju se vršiti ispravke na sljedećim pitanjima:

- **5. (Etničko/nacionalno izjašnjanje)**
- **6. (Izjašnjanje o vjeroispovijesti)**
- **7. (Maternji jezik)**

Dakle, ukoliko se napravi greška na jednom od ovih pitanja, popunjava se novi obrazac.

Ako se greška desila na nekom drugom pitanju, može se ispraviti tako što će se **obojiti cjelokupna kućica** na kojoj je napravljena greška.

Nije dozvoljeno prepravljavanje slova ili broja, križanje, precrtavanje, mrljanje i sl.

Strogo je zabranjeno korištenje korektora, korekturnih traka, specijalnih olovaka, gumica, žileta i sl.

Ako je greška uočena u toku pisanja, ta kućica se oboji i nastavi dalje.

Ukoliko ste slučajno pogrešno selektovali (odabrali jedan od ponuđenih modaliteta), potpuno obojite taj modalitet i selektujte neki drugi ispravan odgovor.

U slučaju velikog broja grešaka na obrascu potrebno je popuniti novu Popisnicu (P-1 IN).

Ime, ime oca ili majke i prezime

U predviđene kućice u prvom redu upisuje se vlastito ime, u drugom redu ime oca ili majke i u trećem redu prezime pod kojim se osoba vodi u matičnim knjigama, ličnoj karti ili drugim ličnim ispravama.

Spol

Odgovor se daje obilježavanjem jednog od ponuđenih odgovora upisivanjem znaka "X" u predviđene kućice (muški ili ženski).

Za svaku osobu za koju je popunjena popisnica obavezno mora biti obilježen jedan od ponuđenih odgovora za spol.

Datum rođenja i JMB

Datum rođenja, odnosno JMB (jedinstveni matični broj), prepisuje se iz lične karte ili bilo kog

drugog ličnog dokumenta (pasoš, izvod iz matične knjige rođenih i dr.) u kome je upisan ovaj jedinstveni matični broj.

Matični, odnosno lični broj preuzima se u potpunosti, tj. pažljivo se prepisuje svih 13 brojeva (cifara) iz kojih se sastoji, s tim što prvih 7 brojeva predstavljaju: dan, mjesec i godinu rođenja i upisuju se u kućice "Dan", "Mjesec" i "Godina", a preostalih 6 cifara se upisuje u kućice "Ostalih 6 cifara iz JMB".

Za svaku osobu za koju je popunjena popisnica obavezno mora biti upisan podatak o datumu rođenja.

1. Adresa prebivališta u BiH

Upisuju se podaci o prijavljenom prebivalištu u BiH i to: naziv naseljenog mjesta i općine, naziv ulice, kućni broj, dodatak, ulaz i broj stana (u zgradama/kućama u kojima su stanovi numerisani).

U slučaju da adresa prebivališta nema kućni broj (postoji samo naziv ulice) u kućice za dodatak upisuje se „bb“. Isto tako ako ne postoji kućni broj, a adresa se vodi kao „do broja“ (npr. do broja 10) u kućice za kućni broj upisuje se „10“, a u kućice za dodatak „do“.

Ukoliko ulica nema naziv ili ne postoji numeracija kuća i stanova, upisuje se samo naziv naseljenog mjesta, odnosno dijela naseljenog mjesta (zaseoka, mahale) koji mještani upotrebljavaju.

2. Država u kojoj se osoba nalazi

U predviđene kućice potrebno je upisati naziv države u kojoj osoba radi ili boravi.

3. Razlog boravka u inostranstvu

Kao odgovor na ovo pitanje znakom „X“ obilježava se jedan od ponuđenih odgovora.

“**Posao**” označava se za osobe koje u inostranstvu borave zbog rada (na određeno ili neodređeno vrijeme).

“**Školovanje**” označava se za osobe koje u inostranstvu borave zbog školovanja.

“**Porodični razlozi**” označava se za osobe koje u inostranstvu borave kao članovi domaćinstva osoba koja rade ili se školuju u inostranstvu, radi spajanja porodice zbog duže razdvojenosti, zaštite i pomoći u domaćinstvu, sklapanja braka i sl.

“**Prinudni razlozi**” označava se za osobe koje u inostranstvu borave iz prinudnih razloga (npr. osobe koje nisu u mogućnosti da se vrate u BiH zbog toga što im je uništena imovina i sl.)

“**Ostali razlozi**” označava se za sve ostale razloge koji nisu navedeni.

4. Dužina boravka u inostranstvu

U predviđene kućice „GODINA“ upisati navršeni broj godina. Npr. ako je osoba odsutna na radu ili boravku u inostranstvu 3 godine i 5 mjeseci, u kućice upisati 3 (desno poravnanje).

Dužina odsustva/prisustva se računa od momenta kada je osoba iz nekog razloga (obilježenog na pitanju 3.) otišla u inostranstvo, **a ne od posljednjeg boravka u mjestu popisa npr. zbog odmora, posjete rodbini, praznika itd.**

Napomena: Ukoliko osoba prilikom upisivanja odgovora na pitanja 5, 6. i 7. napravi grešku, ne smije vršiti nikakve ispravke na obrascu, već uzima novu Popisnicu i popunjava je.

5. Etničko/nacionalno izjašnjavanje

Članom 12. Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine definisano je da osobe nisu obavezne da se izjašnjavaju o etničkoj/nacionalnoj pripadnosti.

Na ovom pitanju može postojati samo jedan odgovor.

Odgovor se daje obilježavanjem (upisivanje znaka "X") **samo jednog od ponuđenih odgovora ili upisivanjem bilo kojeg drugog odgovora u predviđene kućice.**

Nije dozvoljeno kombinovanje upisivanja odgovora u kućice i označavanja ponuđenih odgovora upisivanjem znaka "X". Takođe, nije dozvoljeno označavanje više od jednog od ponuđenih odgovora.

Za djecu mlađu od 15 godina odgovor na ovo pitanje daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Prema članu 11. Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine odgovor na ovo pitanje za članove domaćinstva starije od 15 godina može dati samo punoljetni član domaćinstva, ako to želi.

Prostor za odgovor na obrascima P-1 IN za ovo pitanje ne može ostati prazan - mora postojati odgovor.

Ako osoba ne želi da se izjasni po ovom pitanju, obilježava odgovor **"Ne izjašnjava se"**.

6. Izjašnjavanje o vjeroispovijesti

Članom 12. Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine definisano je da osobe nisu obavezne da se izjašnjavaju o vjerskoj pripadnosti.

Za upisivanje odgovora na ovo pitanje nije bitno da li je osoba upisana u knjigu pripadnika neke vjeroispovijesti, već da li se osoba smatra pripadnikom neke vjeroispovijesti ili ne.

Na ovom pitanju može postojati samo jedan odgovor.

Odgovor se daje obilježavanjem (upisivanje znaka "X") **samo jednog od ponuđenih odgovora ili upisivanjem bilo kojeg drugog odgovora u predviđene kućice.**

Nije dozvoljeno kombinovanje upisivanja odgovora u kućice i označavanja ponuđenih odgovora upisivanjem znaka "X". Takođe nije dozvoljeno označavanje više od jednog od ponuđenih odgovora.

Za djecu mlađu od 15 godina odgovor na ovo pitanje daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Prema članu 11. Zakona o popisu odgovor na ovo pitanje za članove domaćinstva starije od 15 godina može dati samo punoljetni član domaćinstva, ako to želi.

Prostor za odgovor na obrascima P-1 IN za ovo pitanje ne može ostati prazan - mora postojati odgovor. Ako osoba ne želi da se izjasni po ovom pitanju, obilježava odgovor "**Ne izjašnjava se**".

7. Maternji jezik

Pod **maternjim jezikom** podrazumijeva se jezik koji je neka osoba naučila govoriti u ranom djetinjstvu, odnosno jezik koji osoba smatra svojim maternjim jezikom, ako se u domaćinstvu govorilo više jezika.

Na ovom pitanju dozvoljeno je obilježiti **samo jedan od ponuđenih odgovora** "Bosanski", "Hrvatski" ili "Srpski" **ili** ukoliko odgovor na ovo pitanje **nije ni jedan od ponuđenih odgovora, u predviđene kućice upisati bilo koji drugi odgovor.**

Ukoliko osoba ima dva maternja jezika, u predviđene kućice je potrebno upisati oba jezika i razdvojiti ih veznikom "i". Npr. bosanski i srpski, bosanski i njemački, francuski i makedonski, italijanski i hrvatski i sl.

Nije dozvoljeno kombinovanje upisivanja odgovora u kućice i označavanja ponuđenih odgovora upisivanjem znaka "X". Takođe nije dozvoljeno označavanje više od jednog od ponuđenih odgovora.

Napomena: odgovori kao što su srpskohrvatski, hrvatskosrpski, bosanskosrpski, hrvatskobosanski, makedonskosrpski i sl. upisuju se u kućice.

Za gluhe, nijeme i gluhonijeme osobe treba navesti jezik kojim se u njihovoj kući pretežno govori.

Za djecu mlađu od 15 godina odgovor na ovo pitanje daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

8. Najviša završena škola (samo za osobe rođene prije 1.10.1998.)

Odgovor se daje za **osobe starije od 15 godina.**

Pod najvišom završenom školom podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem osoba stekla najviši nivo obrazovanja i diplomu ili svjedočanstvo o završenoj školi. Ne treba praviti razliku da li je škola završena u redovnoj školi ili u školi koja zamjenjuje redovnu (npr. škole za obrazovanje odraslih), odnosno da li je završena polaganjem ispita u redovnoj školi ili

završavanjem nekog kursa za skraćeno školovanje (npr. kurs za skraćeno završavanje osnovne škole itd.) u sklopu redovne škole.

Kursevi čijim se završetkom ne stiče svjedočanstvo redovne škole (npr. kurs za daktilografe, knjigovođe, frizere i sl.), ne uzimaju se u obzir kao odgovori na ovo pitanje, nego se daje odgovor o prethodno završenoj školi iz formalnog sistema obrazovanja.

Odgovor „**Bez ikakvog obrazovanja**“ obilježava se za osobe koje nisu završile nijedan razred škole.

Odgovor „**Nepotpuno osnovno obrazovanje**“ obilježava se za osobe koje su pohađale osnovnu školu, a nisu završile sve razrede (npr. svih osam ili devet razreda zavisno da li se radi o osmogodišnjem ili devetogodišnjem osnovnom obrazovanju) osnovne škole.

Odgovor „**Osnovna škola**“ obilježava se za sve osobe koje se izjasne da su završile osnovnu školu - osmogodišnju osnovnu školu ili devetogodišnju osnovnu školu.

Odgovor „**Srednja škola**“ obilježava se za osobe koje su završile srednju školu.

Odgovor „**Specijalizacija poslije srednje škole**“ obuhvata polaganje majstorskog i specijalističkog ispita. Specijalizacija i majstorski ispit su vrste obrazovnog programa, koji se stiču nakon završene srednje škole (tehničke i stručne škole) i dvije godine rada u tom zanimanju (Visokokvalifikovani radnik - VKV).

Odgovor „**Viša škola i 1. stepen fakulteta**“ obilježava se za osobe koje su završile višu školu ili 1. stepen studija na fakultetu prema važećim propisima i posjeduju diplomu o završenom 1. stepenu.

Odgovor „**Visoka škola, fakultet, akademija, univerzitet**“ obilježava se za osobe koje su završile studij na visokoj školi, fakultetu, akademiji ili univerzitetu prema “starom” programu ili osobe koje su završile studij prema Bolonjskom programu na visokim školama i univerzitetima.

NAPOMENA: Ukoliko se osoba školovala u inostranstvu, kao odgovor treba navesti odgovarajuću školu u zemlji.

NAKON POPUNJAVANJA POPISNICE OSOBA KOJA JE DALA PODATKE JE DUŽNA DA SE POTPIŠE U PROSTOR PREDVIĐEN ZA POTPIS UPISUJUĆI ČITKO IME I PREZIME.

Ime

Ime oca ili majke

Prezime

Spol: muški ženski
Datum rođenja i JMB: DAN MJESEC GODINA OSTALIH 6 CIFARA IZ JMB

1. Adresa prebivališta u BiH:

NASELJENO MJESTO

OPĆINA

ULICA

Kućni broj Dodatak Ulaz Broj stana

2. Država u kojoj se osoba nalazi:

3. Razlog boravka u inostranstvu: Posao Školovanje Porodični razlozi Prinudni razlozi Ostali razlozi

4. Dužina boravka u inostranstvu: GODINE

NA PITANJA 5. I 6. PREMA ČLANU 12. ZAKONA O POPISU U BIH GRAĐANIN/GRAĐANKA MOŽE I DA SE NE IZJASNI

5. Etničko/nacionalno izjašnjenje:

Bošnjak/Bošnjakinja Hrvat/Hrvatice Srbin/Srpkinja Ne izjašnjava se

6. Izjašnjenje o vjeroispovijesti:

Islamska Katolička Pravoslavna Agnostik Ateist Ne izjašnjava se

7. Maternji jezik:

Bosanski Hrvatski Srpski

8. Najviša završena škola (samo za osobe rođene prije 01.10.1998.)

- Bez ikakvog obrazovanja
- Nepotpuno osnovno obrazovanje
- Osnovna škola
- Srednja škola
- Specijalizacija poslije srednje škole
- Viša škola i 1. stepen fakulteta
- Visoka škola/fakultet/akademija/univerzitet

POTPIS OSOBE
(upisati čitko ime i prezime)